

Concours d'entrée 2025

Voie Orient

Concours externe

Section : Europe orientale et Asie centrale

Langue : Turc

5ème épreuve d'admissibilité

Une épreuve consistant en des réponses courtes, dans la langue choisie au moment de l'inscription, à des questions à partir d'un dossier dans cette même langue permettant d'apprécier les connaissances linguistiques sur les thèmes économiques, culturels, sociaux de la section géographique choisie et l'aptitude à formuler des réponses complexes.

L'usage du dictionnaire est autorisé pour cette seule épreuve en arabe littéral, chinois, haoussa, hébreu, hindi, japonais, mandingue, persan, peul, swahili, turc et wolof. Pour ces langues, tous types de dictionnaires (à l'exclusion des dictionnaires électroniques) de la langue de l'épreuve vers le français, vers l'anglais ou vers une langue tierce sont autorisés, et vice versa. Les candidats utilisant un dictionnaire de langue de l'épreuve vers une autre langue que le français et l'anglais peuvent utiliser un dictionnaire de cette langue tierce vers le français et l'anglais. Sont, en outre, autorisés les dictionnaires rédigés exclusivement dans la langue de l'épreuve. Les dictionnaires peuvent faire l'objet de contrôles durant les épreuves. Ils ne peuvent être ni annotés, ni prêtés, ni échangés entre candidats durant l'épreuve.

Toute note inférieure à 10 sur 20 est éliminatoire.

Durée : 3 heures – coefficient 3

Questions

- 1) Son gelişmeler ışığında, Türkiye ile Suriye'deki yeni rejim arasındaki ilişkileri analiz ediniz.
- 2) Rusya ve Türkiye'nin, Suriye'de Kürt sorunu ve yeni yönetim şekli konularında görüş ayrılıkları göz önüne alındığında, Suriye dosyasının yönetilmesinde işbirliklerini sürdürmeyi başarabilecekler mi ?
- 3) Avrupalı güçler (Fransa, Birleşik Krallık ve Almanya), Suriye'nin uluslararası topluma yeniden entegrasyonunda, rejimin insan hakları ihlallerinden kaçınarak ve azınlıklara saygı göstererek anayasal bir yönetime dönüşmesine nasıl katkı sağlayabilirler ?

Diplomatie et reconstruction : l'axe Turquie-Syrie se renforce, 15 janvier 2025,

<https://www.lesechos.fr/monde/afrique-moyen-orient/diplomatie-et-reconstruction-laxe-turquie-syrie-se-renforce-2142742>

Le ministre des Affaires étrangères syrien s'est rendu mercredi en Turquie, partenaire de premier plan du nouveau régime. Si Ankara espère tirer profit de la reconstruction post-guerre civile, elle fait déjà face à la concurrence des monarchies du Golfe.

C'est une visite hautement symbolique. Près d'un mois et demi après la prise de Damas par les rebelles islamistes de Hayat Tahrir Al-Cham (HTC), le ministre des Affaires étrangères du gouvernement de transition syrien, Assaad Hassan Al-Chibani, s'est rendu ce mercredi en Turquie. Il était flanqué du ministre intérimaire de la Défense, Mourhaf Abou Qasra, et du chef des renseignements, Anas Khattab. Il s'agit là de la « première visite officielle dans la république de Turquie, qui n'a jamais abandonné le peuple syrien au cours des quatorze dernières années », a déclaré en turc le ministre Al-Chibani sur X.

Soutien de la première heure de HTC, qui a renversé le régime de Bachar Al-Assad avec l'appui de ses services de renseignement, Ankara entretient une proximité incontestable avec la nouvelle administration syrienne. A l'image de certains de ses membres qui ont des attaches en Turquie.

Tel Al-Chibani lui-même, qui, jusqu'à la chute du régime baasiste, poursuivait un doctorat en relations internationales à l'université Sabahattin Zaim d'Istanbul. Ou encore du nouveau gouverneur d'Alep, Azzam Al-Gharib, qui a, lui, suivi des études de théologie islamique en Turquie. On notera aussi que la cheffe du bureau des affaires féminines, Aicha Al-Dibs, bénéficie, pour sa part, de la nationalité turque.

Reconstruire routes et chemins de fer

Autant dire qu'Ankara dispose de solides canaux de communication avec les nouveaux tenants du pays, lui conférant de la sorte une position avantageuse dans un contexte de reconstruction post-guerre civile. Se posant en parrain de la nouvelle Syrie, le président Recep Tayyip Erdogan a ainsi annoncé fin décembre qu'il avait « demandé à chaque ministère turc de préparer des rapports sur la manière dont ils peuvent assister à la reconstruction [de la Syrie] en fonction de leurs domaines respectifs ».

Le ministre de l'Energie, Alparslan Bayraktar, a annoncé qu'il prévoyait d'augmenter les exportations turques d'électricité de 220 mégawatts à 500 mégawatts dans les six prochains mois. Le ministre de l'Infrastructure et des Transports, Abdulkadir Uraloglu, a, de son côté, affirmé qu'il aiderait la Syrie à « reconstruire ses routes et ses chemins de fer ». La semaine dernière, Ankara a par ailleurs envoyé deux navires générateurs d'électricité pour augmenter l'approvisionnement énergétique de la Syrie, en coordination avec le Qatar.

La Turquie cherche à profiter du contexte de reconstruction pour s'y attribuer un rôle économique de premier plan, notamment dans le secteur du BTP. Si elle est bien positionnée à cet égard, elle fait toutefois face à la concurrence des pays arabes, au premier rang desquels figurent les monarchies du Golfe. Avant de se rendre en Turquie, le ministre des Affaires étrangères Al-Chibani a d'abord effectué ces dernières semaines des visites en Arabie saoudite, aux Emirats arabes unis, au Qatar et en Jordanie. Or Riyad a également proposé d'aider à la reconstruction du pays, et de répondre à ses besoins énergétiques par le biais de livraisons de pétrole.

Killian Cogan (Correspondant à Istanbul)

Rusya'nın Suriye'deki geleceği, çok taraflı müzakerelere ve bölgedeki güç dengelerinin yeniden şekillenmesine bağlı olacaktır, 31 Aralık 2024

<https://www.insamer.com/tr/suriye-devrimi-ve-rusyanin-stratejik-konumu.html>

Mokhmad Akhiyadov

Suriye'de 2011'de başlayan halk ayaklanmaları, kısa süre içinde geniş bir iç savaşa dönüşerek yalnızca Suriye'nin iç yapısını değil, aynı zamanda bölgesel ve küresel güç dengelerini de derinden etkileyen bir kriz yaratmıştır. Esad rejiminin devrilmesiyle sonuçlanan süreç, uluslararası ilişkilerde ve bölgesel güç dengelerinde önemli değişimlere yol açmış, Rusya'nın Suriye'deki rolü de bu dönüşümle birlikte yeniden şekillenmiştir.

Beşar Esad rejimi, uzun yıllar boyunca Rusya için Suriye'deki stratejik çıkarlarını korumanın teminatı olmuştur. 2015 yılında Esad rejimine verdiği askeri destekle dikkat çeken Rusya, Suriye'deki askeri üslerini korumak, bölgedeki nüfuzunu sürdürmek ve Orta Doğu'daki jeopolitik etkisini pekiştirmek adına Esad yönetimini desteklemiştir. Ancak 2024 itibarıyla Esad rejimi devrilmiş ve Suriye'de yeni bir yönetim kurulmuştur. Bu dönüşüm, Rusya'nın bölgedeki pozisyonunu önemli ölçüde etkilemiş, Moskova'nın Suriye'deki stratejisinin yeniden gözden geçirilmesi gerekliliğini doğurmuştur. Esad sonrası Suriye, iç savaşın yarattığı boşluk ve dağılmış yapı içerisinde, Rusya'nın müdahale ettiğinden çok daha farklı bir siyasi ve askeri ortamla karşı karşıyadır. Esad rejiminin düşmesi, yalnızca Suriye'nin yönetiminde bir değişim değil, aynı zamanda Rusya'nın Suriye'deki etkisini yeniden değerlendirmesi gereken bir durum yaratmıştır. Moskova, bir yandan Esad sonrası yönetimle ilişkilerini düzenlemeye çalışırken, diğer yandan bölgedeki askeri varlığını ve stratejik nüfuzunu kaybetmemek için yeni bir yaklaşım benimsemek zorundadır. Suriye'deki güç değişimi yarattığı baskı Moskova için önceliğin Ukrayna olduğunu ve stratejik bir tercihte bulunarak Suriye'den vaz geçmek zorunda kalmıştır. Ancak bu durum küresel bir oyuncu olan Moskova için derin yaralar bırakabileceği açıktır. Zira Esad'ın düşüşü Afrika, Ortadoğu ve hatta Latin Amerika'daki Rusya müttefiklerini, Moskova'nın gerçek askeri ve savunma teknolojileri konusundaki şüpheler uyandıracak açıktır.

Rusya'nın Esad Sonrası Stratejisi : Yeni Yönetimle İlişkiler ve Güvenlik Zorlukları

Esad'ın devrilmesinin ardından, Rusya'nın Suriye'deki en önemli hedefi, bölgedeki askeri üslerini ve bölgesel nüfuzun korumaktır. Suriye'deki askeri üsler, Moskova'nın bölgedeki güç projeksiyonunun en önemli unsurlarından biridir. Bu üslerin varlığının devam etmesi, Rusya için yalnızca Suriye'deki etkisini değil, aynı zamanda Orta Doğu hem de Afrika'daki genel stratejik varlığını da güvence altına alacaktır. Rusya, aynı zamanda Suriye'deki yeniden inşa sürecine de dahil olmayı hedefleyebilir. Altyapı projeleri ve insani yardım, Rusya'nın Suriye halkı nezdindeki meşruiyetini artırabilecek önemli araçlardır. Ancak bu süreç, Rusya'nın Esad sonrası dönemdeki yeni yönetimle kuracağı ilişkiler ve bölgesel dinamiklere göre şekillenecektir.

Esad sonrası dönemde Rusya, Suriye'nin yeni yönetimiyle doğrudan ilişkiler kurmak zorunda kalmıştır. Bu ilişkilerin nasıl şekilleneceği, yalnızca Suriye'nin içindeki güç mücadelesiyle değil, aynı zamanda bölgesel aktörlerin, özellikle Türkiye ve Avrupa Birliği'nin de bu sürece dahil olmasıyla belirlenecektir.

Rusya, Esad rejiminin devrilmesinin ardından Suriye'nin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü koruma yönündeki tutumunu sürdürse de bunun Esad'ın liderliği altında yapılması gerektiği vurgusunu bir kenara bırakmak zorunda kalmıştır. Yeni Suriye yönetiminin kimliği, Rusya için büyük bir belirsizlik yaratmıştır. Esad sonrası dönemde, Moskova'nın bu yeni yönetimi kabullenip kabullenmeyeceği hem Suriye'nin iç yapısındaki gelişmelere hem de uluslararası toplumun bu süreci nasıl şekillendireceğine bağlıdır.

Bir diğer önemli konu ise, Esad sonrası dönemde Suriye'deki güvenlik riski ve terörizmle mücadele meselesidir. Rusya, daha önce Esad rejimiyle sıkı işbirliği yaparak, muhalif gruplara karşı savaşta güçlü

bir aktör haline gelmişti. Ancak, Esad'ın devrilmesiyle birlikte, bölgedeki güç dengesi tamamen değişmiştir. Bu durum, Rusya için yeni bir güvenlik riski yaratmakta ve Moskova'nın Suriye'deki etkisini kaybetmemek adına yeni askeri stratejiler geliştirmesini zorunlu kılmaktadır.

Yeni Ortaklar ve Güç Dengesindeki Değişim

Esad rejiminin devrilmesinin ardından, Rusya'nın Suriye'deki geleneksel müttefikleriyle ilişkileri değişmiş görünüyor. Rusya, Suriye'deki yeni yönetimiyle ilişkilerini kurarken, eski müttefiklerinden bazılarını gözden geçirmek zorunda kalacaktır. Moskova Esad sonrası yeni yönetimle de güç dengesini sağlamak için yeni ortaklar arayışına girmesi mümkündür.

Özellikle Türkiye'nin Suriye'deki etkisi, Rusya'nın stratejik hesaplarını etkileyen bir faktördür. Türkiye, Suriye'deki iç savaşa müdahil olmuş ve özellikle kuzey bölgelerdeki muhalif gruplarla ilişkiler kurarak önemli bir nüfuz sahibi olmuştur. Rusya, Türkiye'nin bu rolünü dikkate alarak, Suriye'nin geleceğiyle ilgili müzakerelerde Ankara'yı kilit bir aktör olarak kabul etmektedir. Ancak, Suriye'deki yeni yönetimin ve Türkiye'nin, Rusya ile ilişkilerinde yeni denge arayışlarına girmeleri muhtemeldir. Türkiye, Suriye'deki Rus askeri üslerini bir baskı aracı olarak kullanarak, Rusya'yı daha fazla taviz vermeye zorlayacaktır. Avrupa Birliği, Suriye ile normalleşme süreçlerini başlatmak istese de bunun için Rusya'nın askeri üslerinin kapatılmasını şart koşmaktadır. AB, Suriye ile ilişki kurmanın ön koşulu olarak, Rusya'nın Suriye'den tamamen çekilmesini talep etmektedir. Bu durum, Moskova için büyük bir stratejik engel teşkil etmektedir. Rusya, Suriye'deki askeri üslerini kapatmayı kabul etmeyecek gibi görünüyor, ancak Avrupa Birliği ile olan ilişkiler de Moskova'nın Suriye'deki gelecekteki stratejik hesaplarını etkileyeceği görünüyor.

Sonuç : Rusya'nın Suriye'deki Yeni Rolü ve Stratejik Zorluklar

Esad rejiminin devrilmesi, Suriye'deki siyasi yapıyı değiştirdiği gibi, Rusya'nın bölgedeki stratejisini de yeniden şekillendirmiştir. Moskova, Suriye'deki askeri üslerini koruyarak ve bölgedeki etkisini sürdürülebilir kılmak için çeşitli stratejik hamleler yapma gerekliliğiyle karşı karşıyadır. Esad sonrası dönemde, Suriye'nin yeni yönetimi ile ilişkiler kurmak, terörle mücadele ve güvenlik sorunları gibi meselelerde Rusya'nın tutumu belirleyici olacaktır. Ayrıca, Türkiye ve Avrupa Birliği gibi aktörlerle olan ilişkiler de Moskova'nın Suriye'deki geleceğini etkileyen önemli faktörlerdir. Sonuç olarak, Rusya'nın Suriye'deki geleceği, çok taraflı müzakerelere ve bölgedeki güç dengelerinin yeniden şekillenmesine bağlı olacaktır.

Yeni Suriye'nin İran, Rusya ve İsrail İçin Anlamı

DOSYA | Kriter Ocak 2025 / Yıl 9, Sayı 97

<https://kriterdergi.com/dosya-suriye/yeni-suriyenin-iran-rusya-ve-israil-icin-anlami>

Kemal İnat

Muhaliflerin Suriye'deki 61 yıllık Baas iktidarını sona erdiren zaferi, Suriye'nin geleceği kadar İran'ın "direnış eksenini" olarak isimlendirdiği hattın ve Rusya'nın Ortadoğu'daki varlığının geleceği açısından da önemli anlamlar ifade ediyor. Benzer şekilde, bir "İslamcı" silahlı grup tarafından yönetilecek komşu ülkeyle karşı karşıya kalacak İsrail açısından da yaşanan gelişmeler, önemli bir değişikliğe işaret ediyor.

Suriye'de Beşar Esad ve Baas rejiminin hızlı çöküşünün ardından bu ülkeyi ne tür gelişmelerin beklediği Ortadoğu'da bugünlerde en çok sorulan soruların başında geliyor. Heyet Tahrir eş-Şam (HTŞ) ve Suriye Milli Ordusu (SMO) liderliğindeki muhaliflerin, Suriye'deki 61 yıllık Baas ve 54 yıllık Esad ailesi iktidarını sona erdiren zaferi, Suriye'nin geleceği kadar İran'ın "direnış eksenini" olarak isimlendirdiği hattın ve Rusya'nın Ortadoğu'daki varlığının geleceği açısından da önemli anlamlar ifade ediyor. Benzer şekilde, bir "İslamcı" silahlı grup tarafından yönetilecek komşu ülkeyle karşı karşıya kalacak İsrail açısından da yaşanan gelişmeler önemli bir değişikliğe işaret ediyor.

İran'ın Suriye Politikasında Özeleştiri Yapma Zamanı

Önce İran ve onun çok önem verdiği "direnış eksenini" açısından başlamak gerekirse, Tahran'ın kendi ifadesiyle "ABD emperyalizmine ve İsrail yayılmacılığına karşı" oluşturmuş olduğu "direnış eksenini", Suriye'deki Esad rejiminin düşüşüyle birlikte önemli bir halkasını kaybetmiş görünüyor. Bunu Tahran'ın bölgedeki faaliyetlerinden rahatsız olanların diliyle ifade etmek gerekirse, İran'ın bölgedeki kendi çıkar politikasını kamufle etmek için oluşturduğu "Şii hilali" ciddi bir hasar almış görünüyor. Bu iki ifadenin de sorunlu olduğunu ve gerçeği tam olarak yansıtmadığını söylemek gerekir. Uzun yıllardır Washington'un ağır yaptırımlarına ve Kasım Süleymani'nin öldürülmesi örneğinde olduğu gibi Amerikan saldırılarına, yakın dönemde İsrail saldırılarına maruz kalan İran'ın antiemperyalist bir dış politika izlediği iddiası doğru olabilir. Ancak bunun için inşa ettiğini ileri sürdüğü "direnış ekseninin" bazı halkalarının hedef şaşıyıp, Baas diktatörlüğüne karşı özgürlük mücadelesi yürüten insanları hedef aldığına da kuşku yok.

Suriye isyanında başından beri yanlış bir tercihte bulunup, 1979 devriminin temel ilkesi olan "zalimlere karşı mazlumların yanında" olmak yerine halkına zulmeden Baas rejiminin yanında olmayı seçen İran, aslında şimdi bu yanlış tercihinin sonucuyla yüzleşiyor. Kendisine müttefik olarak seçtiği Esad rejiminin devrilmesiyle birlikte sadece Suriye'yi değil aynı zamanda Lübnan'daki nüfuzunu da kaybetme riskiyle karşı karşıya kalan İran'ın gelinen nokta itibarıyla son haftalarda yaşanan gelişmelerin en büyük kaybedeni olduğuna kuşku yok. İran'ın bu kaybının kalıcı olup olmayacağı, Şam'daki yeni iktidar sahiplerinin olduğu kadar Tahran yönetiminin de bundan sonra atacağı adımların rasyonelitesine bağlı olacaktır.

İran, bundan sonraki süreçte Şam'daki yeni yönetimin hata yapıp Suriye'nin yeniden istikrarsızlığa sürüklenmesini bekleyebilir ya da bu yönde manipölasyonlar yaparak yeniden bu ülke üzerinde nüfuz kurmasını sağlayacak fırsatlar kollayabilir ki bu Tahran yönetimi açısından ciddi riskler de barındırmaktadır. Başta Dini Lider Hameney olmak üzere bazı İranlı yetkililerin çok sert ve rövanşist açıklamaları, bundan sonraki süreçte Suriye'de yaşanabilecek provokasyonlarda İran'ın parmağının aranmasına yol açacaktır. Bu yolun gerek Suriye gerekse İran ve bütün bölge için doğurması muhtemel olumsuz sonuçlardan dolayı, İran'ın bu yolu seçmek yerine, daha Suriye isyanının başında yanlış iliklediği ilk düğmeyi düzeltmeyi denemesi daha doğru olacaktır. Halkına zulmeden Baas diktatörlüğünü

desteklemenin yanlış bir karar olduğunu kabul edip Suriye’de halkın tercihlerine dayalı bir yönetim kurulması için Türkiye ve diğer bölge ülkeleriyle birlikte çalışmayı kabul etmesi, Tahran’ın şimdi izlemesi gereken en doğru yoldur.

Rusya Suriye’de Ne Kaybetti ?

Suriye’de devrilen Baas rejimiyle ilişkilerinin tarihi düşünüldüğünde, Rusya’nın bu ülkede yaşanan gelişmelerden İran’dan daha fazla etkilendiği tespitini yapmak mümkündür. Suriye ile kurduğu “ittifak”, Baas rejiminin de öncesine uzanan Rusya, HTŞ’nin Şam’da kontrolü ele geçirmesi sonucu, bu ülke üzerindeki nüfuzunu kaybetme gerçeğiyle karşı karşıya kaldı. Ortadoğu ve Doğu Akdeniz politikasının ana aksını oluşturan Suriye’nin “kaybedilmesi”, Moskova açısından büyük bir stratejik yenilgi anlamına geliyor. Suriye stratejisini, güç yoluyla Esad rejiminin desteklenmesi ve muhaliflerin yok edilmesi üzerine kuran Rusya’nın Ukrayna savaşı nedeniyle yaşadığı sorunların bu strateji açısından yol açtığı zorlukları fark edip politikasını değiştirme yoluna gitmemesi, bu yenilginin temel nedeni oldu. Askeri gücünü ve ekonomik kaynaklarını kendisi için çok daha önemli Ukrayna savaşının kazanılmasına odaklamak zorunda kalan Moskova’nın, Esad rejimine yönelik askeri ve ekonomik desteği azaltmak zorunda kalmasına rağmen muhalifler ve Türkiye ile yeni koşullarda anlaşma yoluna gitmemesi, Rusya’nın bu süreçteki en büyük hatası oldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın uzun zamandır yaptığı Esad ile görüşme teklifi, aslında Rusya’ya bu politika değişikliği için ciddi bir fırsat kapısı sunuyordu ancak Moskova ya bu fırsatı değerlendirmek istemedi ya da Esad yönetimini bu konuda ikna edemedi.

Rusya’nın, kendi çıkarları açısından bakıldığında, Suriye’de yaptığı ikinci büyük hata ise bu ülkedeki müttefikleri olan İran, Hizbullah ve rejim güçlerinin İsrail tarafından kesintisiz bir şekilde vurulmasına göz yumması oldu. Netanyahu yönetimi ve onun arkasındaki küresel siyonist şebekeyle doğrudan bir gerginliğe sürüklenmek istemeyen Moskova yönetiminin, Suriye’de bulundurduğu hava savunma sistemlerine rağmen İsrail savaş uçaklarının bu ülke hava sahasını kullanarak istediği hedefleri vurmasına izin vermesi, Esad-İran-Hizbullah blokunun zayıflaması sonucunu doğurdu.

Baas rejiminin ayakta kalmasını sağlayacak düzeyde güç aktarımı yapamamasına rağmen masada çözüm için gerekli adımları da atmaya yanaşmayarak Suriye’deki etkinliğini kaybeden Rusya, bu ülkedeki askeri üslerinin geleceğini riske atmış oldu. Henüz Rusya’nın Suriye’deki askeri üslerinden çekilip çekilmeyeceği netleşmemiş olsa da, bu üslerdeki teçhizatın bir kısmının Libya’ya taşındığına dair medyada yer alan haberler ve bu konunun tartışılıyor olması bile Moskova’nın küresel güç olarak kalma hedefleri açısından işlerin iyiye gitmediğine işaret ediyor.

Bundan sonraki süreçte, Rusya’nın Suriye konusunda nasıl bir politika izleyeceği bu ülkenin Doğu Akdeniz ve Ortadoğu politikasının geleceği açısından olduğu kadar Suriye’nin geleceği açısından da önemli olacaktır. İran ile birlikte Suriye’deki azınlık grupları kışkırtarak bu ülkede istikrarsızlığı büyütmeyi ve bu şekilde kendi üslerinin geleceğini garanti altına almayı hedefleyen bir politikaya yönelmesi, Suriye’ye olduğu kadar kendi çıkarlarına da daha büyük zararlar verme riski taşımaktadır. Bunun aksine, Kremlin Sözcüsü Dimitri Peskov’un 13 Aralık’ta söylediği gibi, Suriye’deki üslerin geleceğini yeni yönetimle görüşme yoluna giderse ve yeni yönetimle uzlaşma ile süreci yönetmeyi tercih ederse Rusya’nın da Suriye’deki hatalarından dönme ve kendi çıkarlarına gelecek zararları minimize etme konusunda fırsatları olabilir.

İsrail’in Yeni “İslamcı” Komşusu

Suriye’de yaşanan dönüşümün en fazla etkileyeceği ülkelerden biri de kuşkusuz İsrail olacak. İsrail şimdiye kadar, İran’a yakın da olsa seküler karaktere sahip ve Rusya üzerinden her zaman “kontrol edilebilen” bir yönetim olan Baas rejimiyle komşu iken artık HTŞ gibi “İslamcı” bir komşu ile karşı karşıya kaldı. Bu durum hem İsrail hem de HTŞ açısından önemli meydan okumalar içeriyor.

Sahip olduđu Amerikan desteđi sayesinde Ortadođu'da istediđi her yeri bombalayabileceđini dűşünen İsrail, Suriye'de geçen haftalarda oluřan kaosu fırsata dűnűstűrerek ۆlkedeki silah ve műhimmat depoları ile askeri tesisleri vurdu. Kendi ifadesiyle Suriye'nin askeri gűcűnűn yűzde 80'ini tahrip ettiđini ileri sűren İsrail, bu řekilde kendisine yakın bۆlgelerde, kendisi için tehdit oluřturabilecek askeri altyapıyı ortadan kaldırma politikasının bir bařka ۆrneđini ortaya koydu. Ancak bu řekilde Suriye'deki yeni iktidarı da dűřman olarak tanımlamıř oldu. Bu durumda İsrail, Suriye'de gűlű ve istikrarlı bir yۆnetim istemediđini gۆstermiř oluyor ki bu politikanın kendisi için ciddi olumsuz sonuçlar dođurma ihtimali sۆz konusudur. Suriye'deki istikrarsızlık, Lűbnan'dakine benzer řekilde, İsrail'in gűvenliđi açısından tehdit oluřturabilecek bađımsız ve kontrolsűz silahlı grupların bu ۆlkenin geleceđinde etkili olması anlamına gelebilir. Buna karřılık İsrail'in Mısır ve ۆrdűn ۆrneklerinde olduđu gibi, daha istikrarlı ve kendi gűvenliđini de garanti eden gűlű merkezi hűkűmetlerin olduđu modeli Suriye'ye uygulama řansı da var gibi gۆrűnműyor. Zira HTř'nin "İslamcı" geçmiřinin onun Mısır ve ۆrdűn'deki yönetimlere benzer řekilde, İsrail'in gűvenliđine destek veren bir aktۆr olmasını engelleyeceđi tahmin ediliyor.

Bu noktada HTř'nin ikilemine de deđinmek gerekir. Bugűne kadar "řam'ın ardından Kudűs'űn kurtarılması" hedefinden bahseden bu "İslamcı" ۆrgűtűn řimdi sınır komřusu olduđu İsrail'e karřı nasıl bir politika izleyeceđi, kendisine yönelik algının bundan sonra nasıl řekilleneceđi açısından olduđu kadar Suriye'nin geleceđi açısından da belirleyici olacaktır. Siyonizmin ABD ve diđer Batılı ۆlkelerde sahip olduđu gű ve destek dűřűnűldűđűnde, řam'daki yeni yönetimin İsrail'i dođrudan hedef alması, bu savařta bűyűk kayıplar vermesi anlamına gelecektir. İsrail saldırganlıđına karřı yeterli tepki gۆstermemesi ise daha ۆnce Hizbullah ve İnan'ın maruz kaldıđı "neden İsrail'e karřı bir řey yapmıyorsunuz" eleřtirilerine maruz kalmasına yol açacaktır.

Bűtűn bu aktۆrlerin politikalarının nasıl řekilleneceđi, Suriye'de halen etkili bir bařka aktۆr olan ABD'nin bundan sonraki sűreteki politikasının nasıl olacađı ile de yakından ilgilidir kuřkusuz. ABD'nin yeni dۆnemdeki Suriye politikası için ise yeni bařkan Trump'ın gۆrevi devralmasını beklemek gerekiyor.

Fransa Dışışleri Bakanı: Suriye'yi hiçbir yabancı güç kontrol etmemeli
<https://www.kurdistan24.net/tr/story/818383>

Fransa Dışışleri Bakanı Jean-Noel Barrot, 5 Ocak 2025 Pazar günü basına verdiği bir demeçte, yeni Suriye'de hiçbir dış gücün Suriye'nin geleceğini kontrol etmesine izin verilmemesi gerektiğini belirtti. Rusya ve İran'ın Suriye'yi zayıflattığı görüşünde olan Fransız Bakan Barrot, Suriye'deki kimyasal silahların yok edilmesi gerektiğini savundu.

Fransa Dışışleri Bakanı Barrot ile Almanya Dışışleri Bakanı Annalena Baerbock, 3 Ocak 2025 Cuma günü Suriye'nin yeni lideri Ahmed Şaraa (Ebu Muhammed Colani) ile bir araya gelmek üzere Şam'a ziyaret gerçekleştirmişti.

Barrot, Şaraa ile görüşmeden önce ülkesinin Şam'daki büyükelçiliğini ziyaret etmişti.

Burada gazetecilere açıklama yapan Fransız Bakan, Paris'in Suriye'nin tüm vatandaşları ve toplulukları için egemen, istikrarlı ve sakin olmasını umduğunu ifade etmişti.

3 Ocak 2025'te gerçekleştirilen ziyaret, Beşar Esad rejiminin devrilmesinden bu yana Fransa ve Almanya dışışleri bakanlarının Suriye'nin başkenti Şam'a gerçekleştirdiği ilk ziyaret olmuştu. Suriye muhalif güçleri, 8 Aralık 2024'te Şam'a girerek, Beşar Esad liderliğindeki Suriye rejimini devirdi ve Esad ailesinin onlarca yıllık yönetimine son vermişti.

Öcalan'ın silah bırakma çağrısı. Yayınlanma Tarihi 27/02/2025

<https://tr.euronews.com/2025/02/27/dem-partiden-ocalanin-silah-birakma-cagrisina-iliskin-ilk-yorum-kayyumlar-simdi-bitmeli>

Açıklamanın tamamı şu şekilde:

Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı

"PKK; tarihin en yoğun şiddet yüzyılı olan 20. asrı, iki dünya savaşı, reel-sosyalizm ve dünya genelinde yaşanan soğuk savaş ortamları, Kürt realitesinin inkarı, başta ifade olmak üzere özgürlükler konusunda yasaklardan kaynaklı oluşan zeminde doğmuştur.

Teori, program, strateji ve taktik olarak yüzyılın reel-sosyalist sistem gerçeğinin ağır etkisinde kalmıştır. 1990'larda reel-sosyalizmin iç nedenlerle çöküşü ve ülkede kimlik inkarının çözülüşü, ifade özgürlüğünde sağlanan gelişmeler, PKK'nin anlam yoksunluğuna ve aşırı tekrara yol açmıştır. Dolayısıyla ömrünü benzerleri gibi tamamlamış ve feshini gerekli kılmıştır.

Kürt-Türk ilişkileri; 1000 yılı aşan tarihler boyunca Türkler ve Kürtler, varlıklarını sürdürmek ve hegemonik güçlere karşı ayakta kalmak için gönüllülük yönü ağır basan, hep bir ittifak içinde kalmayı zorunlu görmüşlerdir. Kapitalist modernitenin son 200 yılı, bu ittifakı parçalamayı esas gaye edinmiştir.

Etkilenen güçler, sınıf temelleriyle birlikte buna hizmeti esas bellemişlerdir. Cumhuriyetin tek tipçi yorumlarıyla birlikte bu süreç hızlanmıştır. Günümüzde çok kırılğan hâl alan tarihsel ilişkiyi, kardeşlik ruhu içinde inançları da göz ardı etmeden yeniden düzenlemek esas görevdir. Demokratik toplum ihtiyacı kaçınılmazdır. Cumhuriyet tarihinin en uzun ve kapsamlı isyan ve şiddet hareketi olan PKK'nin; güç ve taban bulması, demokratik siyaset kanallarının kapalı olmasından kaynaklanmıştır.

Aşırı milliyetçi savruluşunun zorunlu sonucu olan; ayrı ulus-devlet, federasyon, idari özerklik ve kültüralist çözümler, tarihsel toplum sosyolojisine cevap olamamaktadır. Kimliklere saygı, kendilerini özgürce ifade edip, demokratik anlamda örgütlenmeleri, her kesimin kendilerine esas aldıkları sosyo-ekonomik ve siyasal yapılanmaları ancak demokratik toplum ve siyasal alanın mevcudiyetiyle mümkündür. Cumhuriyetin ikinci yüzyılı ancak demokrasiyle taçlandırıldığında kalıcı ve kardeşçe bir sürekliliğe sahip olabilecektir. Sistem arayışları ve gerçekleştirmeler için demokrasi dışı bir yol yoktur. Olamaz. Demokratik uzlaşma temel yöntemdir.

Barış ve demokratik toplum döneminin dili de gerçekliğe uygun geliştirilmek durumundadır. Sayın Devlet Bahçeli'nin yaptığı çağrı, Sayın Cumhurbaşkanının ortaya koyduğu iradeyle diğer siyasi partilerin malum çağrıyla dönük olumlu yaklaşımlarıyla oluşan bu iklimde silah bırakma çağrısında bulunuyor ve bu çağrının tarihi sorumluluğunu üstleniyorum.

Varlığı zorla sona erdirilmemiş her çağdaş cemiyet ve partinin gönüllü olarak yapacağı gibi devlet ve toplumla bütünleşme için kongrenizi toplayın ve karar alın; tüm gruplar silah bırakmalı ve PKK kendini feshetmelidir. Ortak yaşama inanan ve çağırma kulak veren tüm kesimlere selamlarımı iletirim."